

T.C. YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ 2017/1577 E.2019/9897 K. 24.10.2019 T.

* ZMSS POLİÇESİNDEN KAYNAKLANAN RÜCUEN TAZMİNAT İSTEMİ (Kazanın Meydana Gelmesinde Diğer Araç Sürücüsünün Kusurunun Sadece Alkol Nedeni ile Verilmiş Olması ve Nörolog Avukat ve Trafik Polisinden Oluşan Bilirkişi Heyetinden Alınan Raporda Kazanın Münhasıran Alkolün Etkisi ile Meydana Gelmiş Olduğunun Tespit Edilmiş Olduğu – Olayda Rücu Sebebinin Gerçekleştiği/Sigorta Şirketinin Rücu Edebileceği Tazminat Tutarının Sigortalı Araç Sürücüsünün Kusur Oranına ve Zarar Görenlerin Gerçek Zararına Göre Belirleneceği)

* RÜCU SEBEBİNİN GERÇEKLEŞMESİ (Kazanın Meydana Gelmesinde Diğer Araç Sürücüsünün Kusurunun Sadece Alkol Nedeni ile Verilmiş Olması ve Nörolog Avukat ve Trafik Polisinden Oluşan Bilirkişi Heyetinden Alınan Raporda Kazanın Münhasıran Alkolün Etkisi ile Meydana Gelmiş Olduğunun Tespit Edilmiş Olduğu – Dolayısıyla Olayda Sebebin Gerçekleştiği/Sigorta Şirketinin Rücu Edebileceği Tazminat Tutarının Sigortalı Araç Sürücüsünün Kusur Oranına ve Zarar Görenlerin Gerçek Zararına Göre Belirleneceği)

* RÜCU EDİLECEK MİKTARIN TESPİTİ (Somut Olayda Rücu Sebebinin Gerçekleştiği - Sigorta Şirketinin Rücu Edebileceği Tazminat Tutarının Sigortalı Araç Sürücüsünün Kusur Oranına ve Zarar Görenlerin Gerçek Zararına Göre Belirleneceği/Mahkemece Dava Dışı Zarar Gören Yaralı Sürücünün Gerçek Zararı Araştırılarak Davacı Şirketin Rücu Edebileceği Miktar Belirlenip Sonucuna Göre Karar Verilmesi Gerektiği)

2918/m. 46, 48/5, 95/2

Trafik Yönetmeliği/m. 97

ÖZET : Dava, ZMSS poliçesinden kaynaklanan rücu tazminat istemine ilişkindir. Kazanın meydana gelmesinde diğer araç sürücüsünün kusurunun sadece alkol nedeni ile verilmiş olması ve nörolog, avukat ve trafik polisinden oluşan bilirkişi heyetinden alınan raporda kazanın münhasıran alkolün etkisi ile meydana gelmiş olduğunun tespit edilmiş olması karşısında somut olayda rücu sebebi gerçekleşmiştir. Sigorta şirketinin rücu edebileceği tazminat tutarı, sigortalı araç sürücüsünün kusur oranına ve zarar görenlerin gerçek zararına göre belirlenir. Mahkemece, dava dışı zarar gören yaralı sürücünün gerçek zararı araştırılarak davacı şirketin rücu edebileceği miktar belirlenip sonucuna göre karar verilmesi gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki tazminat davasının yapılan yargılaması sonunda verilen hükmün duruşmalı olarak temyizden önceki davacı vekilince istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen 22.10.2019 Salı günü davacı vekili geldi. Davalı tarafından gelen olmadı. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan davacı vekili dinlendikten sonra vaktin darlığından dolayı işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmış olup dosya incelendi, gereği düşünüldü:

KARAR : Davacı vekili, 10.08.2013 tarihinde davacı ... şirketine zorunlu mali mesuliyet sigorta poliçesi ile sigortalı ve davalının maliki/sigortalısı olduğu aracın dava dışı sürücüsü ...'un alkollü olması nedeniyle meydana gelen trafik kazasında malul kalan karşı araç sürücüsü dava dışı ... için davacı tarafından ZMSS poliçesi kapsamında 101.946,00 TL tutarında maluliyet tazminatının ödendiğini, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) Genel Şartları'nın B.4/d maddesi ve KTK hükümleri uyarınca zarar görene

ödediği tazminatı davalı sigortalısına rücu etme hakkı bulunduğunu belirterek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 101.946,00 TL tazminatın 17.04.2014 ödeme tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle tahsilini talep etmiştir.

Davalı, aracın işletenin kendisi olmadığını, istenen miktarın fahiş olduğunu belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, toplanan delillere göre, kazanın meydana gelmesinde diğer araç sürücüsünün de kusurlu olması nedeniyle, sigortalı araç sürücüsü ...'un aldığı alkolün kazaya münhasıran etkili olduğu kabul edilemeyeceğinden davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava, ZMSS poliçesinden kaynaklanan rücu tazminat istemine ilişkindir.

Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında sigortacının rücu hakkı, 2918 Sayılı KTK'nın 95/2 maddesiyle Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında düzenlemeye tabi tutulmuştur. ZMSS Poliçe Genel Şartlarının 4. maddesinde düzenlenen ağır kusur veya kasıt hali, oto yarışına katılma, ehliyetnamesiz motorlu araç kullanmak, uyuşturucu veya alkollü olarak araç kullanmak, istiap haddinin aşılması, aracın çalınması veya gasp edilmesinde işletenin kusuru gibi haller sigortacının sigortalısına rücu sebeplerindedir.

Hasarın teminat dışı kalabilmesi için kazanın meydana geliş şekli itibariyle sürücünün salt (münhasıran) alkolün etkisi altında kaza yapmış olması gerekmektedir. Diğer bir anlatımla, sürücünün alkollü olması tek başına hasarın teminat dışı kalmasını gerektirmez.

Yargıtay'ın yerleşik uygulamalarında; sürücünün aldığı alkolün oranının doğrudan doğruya sonuca etkisi bulunmadığından, mahkemece nöroloji uzmanı, hukukçu ve trafik konusunda uzman bilirkişilerden oluşan bilirkişi kurulu aracılığıyla olayın salt alkolün etkisiyle gerçekleşip gerçekleşmediğinin, alkol dışında başka unsurların da olayın meydana gelmesinde rol oynayıp oynamadığının saptanması, sonuçta olayın tek başına alkolün etkisiyle meydana geldiğinin belirlenmesi durumunda, oluşan hasarın poliçe teminatı dışında kalacağından davanın kabulüne, aksi halinde reddine karar verilmesi gerekeceği ilkesi benimsenmektedir .

Somut olayda, mahkemece, her ne kadar kazanın meydana gelmesinde diğer araç sürücüsünün de kusurlu olması nedeniyle, sigortalı araç sürücüsü ...'un aldığı alkolün kazaya münhasıran etkili olduğu kabul edilemeyeceğinden davanın reddine karar verilmiş ise de diğer araç sürücüsüne verilen %25 kusur tamamen alkollü olmasından dolayı verilmiştir. 05.10.2015 havale tarihli nörolog, avukat ve trafik polisinden oluşan bilirkişi heyetinden alınan raporda; davalıya ait sigortalı araç sürücüsünün (...) 2918 Sayılı KTK 46. maddesi ve 56. maddesindeki şerit izleme kuralını ve aynı yasanın 48/5 maddesi ve Trafik Yönetmeliği 97. maddesindeki alkollü araç kullanmanın yasaklandığı kuralı ihlal ettiği gerekçesi ile %75, kazaya karışan dava dışı karşı araç sürücüsünün(...) de 2918 Sayılı KTK 48/5 maddesi ve Trafik Yönetmeliği 97. maddesindeki alkollü araç kullanmanın yasaklandığı kuralı ihlal ettiği gerekçesi ile % 25 kusurlu olduğu tespit edilmiştir. Davalıya ait araç sürücüsü ve dava dışı karşı araç sürücüsü olay sırasında alkollüdür. Ancak bilirkişi raporunda kazanın meydana gelmesinde her iki sürücünün kural ihlalinin etkili olduğu belirlenerek davalıya ait sigortalı araç sürücüsüne alkollü olmasından ve şerit izleme kuralına aykırılıktan dolayı, dava dışı karşı

araç sürücüsüne ise alkollü araç kullanmaktan dolayı kusur verilmiş olmakla dava dışı karşı araç sürücüsüne bir sürüş kusuru verilmemiştir.

Nitekim, davalıya ait sigortalı araç sürücüsünün ...'un sanık olarak yargılandığı Tekirdağ 2. Asliye Ceza Mahkemesi dosyasında 338 Promil alkollü olan sanığın idaresindeki araç ile gece vakti meskun mahalde, iki yönlü 7 metre genişliğindeki yolda seyir halinde iken şerit ihlali yaparak 78 promil alkollü olan katılan ...'in motosikletiyle katılanın şeridinde çarpışması sonucu 1 kişinin nitelikli, 1 kişinin ise basit tıbbi müdahale ile giderilebilir şekilde yaralandığı olayda tam kusurlu sanık hakkında alt sınırdan uzaklaşarak ceza verilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığı Yargıtay 12. Ceza Dairesi 2014/23420-2015/16073 E-K bozma ilamı ile maddi vakia olarak sabit hale gelmiştir. Bozma sonrasında davalıya ait sigortalı araç sürücüsü sanık ... hakkında Tekirdağ 2. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 20/04/2017 gün ve 2016/806 – 2017/574 E-K Sayılı dosya ile verilen mahkumiyet hükmü ise Yargıtay 12. Ceza Dairesi 2017/10711- 2018/9797 E-K ilamı 16/10/2018 tarihinde onanmıştır.

O halde, kazanın meydana gelmesinde diğer araç sürücüsü ... 'ün kusurunun sadece alkol nedeni ile verilmiş olması ve 05.10.2015 havale tarihli nörolog, avukat ve trafik polisinden oluşan bilirkişi heyetinden alınan raporda kazanın münhasıran alkolün etkisi ile meydana gelmiş olduğunun tespit edilmiş olması karşısında somut olayda rücu sebebi gerçekleşmiştir. Sigorta şirketinin rücu edebileceği tazminat tutarı, sigortalı araç sürücüsünün kusur oranına ve zarar görenlerin gerçek zararına göre belirlenir. Mahkemece, dava dışı zarar gören yaralı sürücü ... 'ün gerçek zararı araştırılarak davacı ... şirketinin rücu edebileceği miktar belirlenip sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu şekilde davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiş ve bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün BOZULMASINA ve 2.037,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak duruşmada vekille temsil olunan davacıya verilmesine, peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, 24.10.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 11.Hukuk Dairesi, 16.01.2006, E.2005/12 K.2006/119

Dava konusu olayda, sigorta konusu aracın ehliyetnamesiz kimseye kullanılırken rizikonun gerçekleşmiş bulunmasına göre, KTK.nun 95 inci ve Poliçe Genel Şartları'nın 4 üncü maddesi hükmü uyarınca sigortacının ödediği tazminatın tamamı bakımından davalı sigorta ettirene rücu etmesi mümkün ise de, sigortacının mevcut düzenlemeler uyarınca akidi olmayan ehliyetnamesiz sürücüye yönelmesi mümkün değildir.